



# DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Függelék Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefonsz.: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

## ÜDVÖZLŐ TÁVIRATOK A NAGY SZTÁLINHOZ

**Prága:** Klement Gottwald csehszlovák köztársasági elnök az alábbi üdvözlő táviratot intézte Sztálin generalisszimuszhoz:

„Tisztelt Sztálin Elytárs! Fogadják 71. születésnapja alkalmából az egész csehszlovák nép és a magam nevében kifejezett forró üdvözlőmet és őszinte jókívánásaimat. A csehszlovák nép szeretettel és örömmel emlékezik meg az Ön születésnapjáról, felszabadítója, legjobb barátja és bölcs tanítója születésének évfordulójáról. A csehszlovák nép úgy tekint fel Önre, mint a béke világtáborának vezérére, aki szilárd és biztos kézzel irányítja a tartós békéért, az új háború imperialista bujtogatói ellen folyó küzdelmet. Az egész csehszlovák nép azt kívánja Önnek, Sztálin elvtárs, hogy még hosszú esztendőkn át teljes erőben és egészségben világítsa meg utunkat és az egész haladó emberiség útját az örömteli, boldog jövő felé.”

Antonín Zápotocký, Csehszlovákia miniszterelnöke ugyanekkor táviratot intézett Sztálin generalisszimuszhoz:

„Kívánjuk, hogy további sikerek koronázzák építő munkáját, amelynek célja a Szovjetunió összes népei s velük együtt az egész világ összes békeszerető népei élet és kulturális színvonalának emelése” — írja többek között.

Enver Hodzsa üdvözlő távirata.

**Tirana:** Enver Hodzsa hadseregtábornok az Albán Népköztársaság miniszterelnöke és az Albán Munkapárt központi vezetésének főtitkára a táviratban a többi között a következőket mondja:

„Népünk szívvel, lélekkel szereti Önt. Önben látja legkedvesebb és legdrágább vezetőjét és öröklő hálós Önnel, mert Önt tekinteli felszabadítójának, megmentőjének és legnagyobb példamutatójának.

Népünk, a szovjet nép és az Ön személyes segítségével, bizakodva és önfeláldozóan építi a szocializmust országunkban és harcol a béke győzelméért.”

**Berlin:** Ottó Grotewohl, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke a Sztálinhoz, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége minisztertanácsának elnökéhez intézett távirat szövege így hangzik:

„Születésnapja jóleső alkalmat jelent számunkra, hogy kifejez-

zük hálánkat annak az igazságos politikának számtalan bizonyosságáért, amelyet a német nép érdekében követ.

A béketábor bölcs vezetése alatt hatalmas erővé vált, amelyet szét fogja zúzni az imperialista háborús gyújtogatók terveit.

A német nép a Nyugatnémet-ország remilitarizálása ellen vívott harcában ismeri azt a felelősségteljes feladatát, hogy a békeszerető, demokratikus Németország megteremtésével, a békeszerető Szovjetunióval való szövetségben, meghiúsítsa újabb háborúk lehetőségét.”

A Német Szocialista Egységpárt központi bizottságának üdvözlő távirata.

A Német Szocialista Egységpárt nevében Wilhelm Pieck és Grotewohl intéztek táviratot Sztálin generalisszimuszhoz.

„Az Ön személyében — hangzik a távirat — a hatalmas világmozgalmat lelkesítőjét, a német nép legjobb barátját üdvözlö.

Születésnapja alkalmából, drága Sztálin elvtárs, új nagy sikereket kívánunk Önnek sokoldalú alkotómunkájában és megfogadjuk, hogy minden erőnk latbavetésével megszilárdítjuk és elmélyítjük a német nép barátságát a Szovjetunióval, mert a Szovjetunióval való töreteljes barátság a tartós béke és a népek boldogulásának szilárd alapja.”

Harry Pollitt, az Angol Kommunista Párt főtitkára a következő táviratot küldte Sztálin generalisszimuszhoz:

„Ebben a történelmi pillanatban, amikor a világ béke sokkal inkább, mint valaha, a világ népeinek tetteitől függ, mi Angliában tudatában vagyunk annak a fontos helyzetnek, amelyet országunk elfoglal és annak a felelősségnek, amely az angol népen nyugszik. Fogadjuk, hogy megkettőzzük erőfeszítéseinket abból a célból, hogy meghiúsítsuk a háborús uszítóknak azokat a kísérleteit, amelyekkel harmadik világháborúba igyekeznek bennünket dönteni és hogy a tartós béke érdekében megszilárdítjuk a barátságot az angol és a szovjet népek között.”

## A jólét és a boldogság felé egyedül az az út vezethet, amelyet Sztálin mutatott meg a parasztságnak

### Hajdú-Bihari küldöttek felszólalása az MSZT Országos Kongresszusának második napján

A Magyar-Szovjet Társaság Országos Kongresszusa esütörtökön reggel folytatja tanácskozásait a parlament üléstermében. Résztvevett az ülésen Jan Grubecki miniszter, a Lengyel-Szovjet Baráti Társaság küldötte is, aki szerdán este érkezett meg a kongresszusra. Az ülést Kakk Józsefné elnök nyitotta meg.

Simic Ferencné lengyelkoppolnai dolgozó parasztszszony napirend előtti felszólalásában egyszerű, keresetlen szavakkal emlékezett meg arról, hogy ma van a világ dolgozói szeretett vezérének, Sztálin generalisszimuszának 71. születésnapja.

#### ERDELYI ERZSÉBET

hajdú-bihari küldött elmondotta, hogy néhány hónappal ezelőtt ismerkedett meg a Magyar-Szovjet Társasággal és belépése után szervező és agitációs munkáját főként a dolgozó parasztság körében végezte, mert ott látta annak legnagyobb szükségességét.

Beszélt a felszabadulás előtti igen nehéz életükről és megemlítette, hogy míg a mulban csak elnyomásban volt részük, ma egyik bátyja a néphadsereg tisztje, a második erdész és a huga gimnáziumba jár Debrecenbe.

Ezután Hantos János bejelentette a mandátumvizsgáló bizottság jelentését.

A Magyar-Szovjet Társaság kongresszusán 468 küldött és 721 tanácskozási joggal felruházott tag vesz részt. 229 munkás, 312 dolgozó paraszt — köztük 162 egyéniileg gazdálkodó, 150 pedig a mezőgazdaság szocialista szektorának dolgozója, 133 értelmiségi, 68 kistiparos és kiskereskedő. A kongresszus résztvevői közül 283 tagja, illetve tagjelöltje a Magyar Dolgozók Pártjának, 249 pedig párttagkülső, vagy más pártnak a tagja.

A kongresszus résztvevői a mandátumvizsgáló bizottság jelentését egyhangúlag elfogadják, majd utána Carletta Cartesegna,

#### AZ OLASZ-SZOVJET TÁRSASÁG KÜLDÖTTE

üdvözölte a kongresszust.

— Az Olasz-Szovjet Társaság — mondotta beszéde során — teljes erejét a békeharcnak szenteli és azon van, hogy a szovjet életet minél

jobban megismertesse az olasz néppel: célunk, hogy a szovjet-olasz barátság minden demokratikus olasz állampolgár legfontosabb lelkiismereti kérdése legyen.

— Munkánkban nagy nehézségeket kell leküzdenünk. A háborús uszítók és reakciók tudják, hogy a szovjet élet megismertetése az olasz néppel a háború útján akadály, hogy nagy lépést jelent a békeharcon. Ezért minden erővel megkísérlik, hogy megakadályozzák a szovjet eredmények megismertetését Olaszországban.

Carletta Cartesegna ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét:

— Eljen az olasz és a magyar nép barátsága és eljen a mi két népünk és a Szovjetunió közötti barátság! Eljenek a békeharc vezetői: Togliatti, Nenni, Rákosi elvtársak! Eljen Sztálin elvtárs! Eljen a béke!

A következő felszólaló

#### NYIRÓ MÁRIA

dolgozó parasztlány, hajdú-bihari küldött volt.

Bevezetőül arról a sanyarú sorsról beszélt, amely a földesurak és a kulákok kizsákmányolása alatt görnyedő dolgozó parasztságnak jutott Horthyék Magyarországon.

Ezután így folytatta: — Felragyogott ránk a diésőség eszillaga, felszabadított bennünket a Szovjet Hadsereg. Öt év alatt amnyi minden történt országunkban, s a mi kis falunkban, Fülde-en is, amiről még csak álmodni sem mertünk. Ma már miénk, paraszttoké a föld és a termelőszövetkezetekbe társult és az egyéniileg gazdálkodó paraszttok egyaránt tudják, hogy a jólét és a boldogság felé egyedül az az út vezet, amelyet a ma 71 éves Sztálin, népünk jótévője mutatott meg a dolgozó parasztságnak. A Magyar-Szovjet Társaság Országos Kongresszusa és a nagy Sztálin 71. születésnapja kettős alkalom népünk számára, hogy megigérjük a dolgozók vezérének: minden erőnkkel harcolunk tovább a népek sok százezeres táborának tagjaként a Szovjetunió népeinek vezetésével a békéért.

Vass Istvánné, az MNSZ főtitkára beszédében kiemelte: követni akariuk a hős szovjet nők példáját, megfogadjuk, hogy az eddignél fokozottabban azon leszünk, hogy megismertessük a magyar nők millióival az olyan asszonyok példamutatását, hősiességét, bátorságát, hazaszeretét, mint amilyen a hős Zója, Nina Popova, vagy a hazánkban járt sztálinnista nők. Kelen Béla üvegtechnikus, országgyűlési képviselő felszólalása után Horváth Ede, a győri vagongyár Kossuth-díjas sztálinnista esztergályosa üdvözölte a kongresszust.

hogy megismertessük a magyar nők millióival az olyan asszonyok példamutatását, hősiességét, bátorságát, hazaszeretét, mint amilyen a hős Zója, Nina Popova, vagy a hazánkban járt sztálinnista nők.

Kelen Béla üvegtechnikus, országgyűlési képviselő felszólalása után Horváth Ede, a győri vagongyár Kossuth-díjas sztálinnista esztergályosa üdvözölte a kongresszust.

Bereszlóczy Miklós esztergomi kanonok beszédébe többek között a következőket mondta:

Varsóban találkoztam én, a pap, az emberies érzésekkel teli szovjet emberrel, a szocializmus, Sztálin képviselőjével, a béke hírnökével, aki nemcsak a szőlő a békéről, de az hírdel minden mozdulatát, gondolatát a közösségért áldott, az emberiséget életől, embertelenségtől, boldog békét. Hitemből egy jótányit sem engedve, tudtam tapsolni a varsói 120 békebeszéd minden szónokának.

Kemenesi Istvánné, a XX. kerületi MSZT szervezet üdvözlőletolmácsolta, Bálpalaki Antal, a mezővárosi dolgozó paraszttok jókívánásait tolmácsolta a kongresszusnak.

Hatalmas zúgó taps fogadta ezután az elnök bejelentését, hogy a Néphadsereg küldöttsége jött, elüdvözölni a kongresszust.

A küldöttek felállva, fergeteges lelkesedéssel ünnepezték a Néphadsereget, Farkas Mihály honvédelmi minisztert.

Mikor az ünnepés átléteződött, Boksai István tüzérezredes lépett az emelvényre, hogy a küldöttség nevében üdvözölje a kongresszust.

— Minden eddig elért eredményünk forrása a nagy Szovjetunió. Ezért a Néphadsereg harcosai és tisztjei nevében mondom: kötelesekünk a Szovjetunióval való baráti kapcsolataink további megerősítése, gazdag tapasztalataink még teljesebb és szélesebb felhasználása.

A Magyar-Szovjet Társaság feladata, hogy dolgozó népünk széles tömegét a Szovjetunió iránti szeretetre, a béke harcos megvédésére nevelje.

Ezután szünet következett.

Szünet után Balogh István országgyűlési képviselő üdvözölt.

Az első felszólaló Nagy Mária zalagereszei, pedagógiai gimnáziumi tanuló volt, majd Lakatos Dezső ezredes, az Államvédelmi Hatóság nevében üdvözölte a kongresszust.

Bábel Gyula a MAVAG dolgozónak üdvözlőletolmácsolta. Ezután Apró Antal, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkára szólalt fel:

— A magyar szakszervezetek a jövőben fokozottabban segítik, támogatják a Magyar-Szovjet Társaság munkájában. Mindent elkövetünk, hogy nagy Pártunk és szeretői vezérünk, Rákosi elvtárs irányításával hazánk szikszilárdan álljon a nagy Szovjetunió oldalán

a békeért a szocializmusért folyva-  
lót küzdelemben.  
Apró Antal után Balogh István  
elnök bejelentette, hogy az úttörők  
küldöttsége kívánja üdvözölni a  
kongresszust.

Bátran és messzeengően szó-  
lalt meg az úttörő kislány, Maty-  
tyosivizky Mária hangja:  
— Az idén az a nagy öröm ért  
bennünket, hogy húsz pajtásunk  
Sztálin országában járt. Ezek a  
pajtások nem tudnak eleget mesé-  
lni arról, hogy milyenek a szovjet  
emberek milyenek a mi példá-  
képeink, az ifjú pionírok. Mi olya-  
nok akarunk lenni, mint ők és  
ezért igérjük: ahogy szovjetek az  
üzemekben, a mezőkön és a hiva-  
talokban harcolnak a békeért, mi  
úttörők jó tanulással erőstjük drá-  
ga hazánkat.

Az úttörők küldöttsége után dr.  
Kányó Béla, Kossuth-díjas egyete-  
mi tanár hozzászólásában példákat  
sorolt fel arról, mit köszönhet a  
magyar közegészségügy a szovjet  
orvostudományának.

### Levél Rákosi Mátyáshoz

A lengyel küldött után Kakuk  
Józsefné szövegét a szónoki  
emlékvénre.

Felolvastá annak a levélnek a  
szövegét amelyet az MSZT orszá-  
gos kongresszusa a magyar-szovjet  
barátság nagy zászlóvivőjéhez, Rá-  
kosi Mátyáshoz intézett:

Drága, forrón szeretett Rákosi  
elvtárs!

A Magyar-Szovjet Társaság or-  
szágos kongresszusának küldöttéi  
forró szívvel üdvözlék Önt, aki a  
legtöbbet tette népünk és a nagy  
szovjet nép elféphetetlen testvéri  
barátságáért.

Itt vannak közöttünk a falusi és  
a városi emberek, munkások, tanu-  
lók, traktorosok postai alkalmazot-  
tak, dolgozó parasztek az orszá-  
g négy sarkából, orvosok,  
szövegírók, diákok. Egy érzés hat át  
mindannyiunkat.

A hála és a szeretet kongresszu-  
sa vagyunk. Az a munkánk, hogy  
a hála és szeretet tovább  
melyítsük népünkben a nagy szovjet  
nép iránt. Az a feladatunk, hogy  
még jobban kiegészíthessük népünk  
hatalmas érdeklődését, amelyet az  
épülő kommunizmus országá, a  
Szovjetunió iránt támaszt. Az a hi-  
vatásunk, hogy a nagy Sztálin  
zászlaja alá, vezetőnk, Rákosi Má-  
tyás mögé még szilárdabban tömör-  
ítsük a béke magyar seregét.

Ebben a munkában Ön a példá-  
képünk, szeretett Rákosi elvtárs.  
Ön a megbontatlan magyar-  
szovjet barátság legnagyobb har-  
cosa, aki a Horthy vérbírái előtt  
sem hagyta bemozdulni és rága-  
mazni a világ dolgozó és elnyomott  
népeinek reményességét a drága  
Szovjetunió. Ön a mintaképünk,  
aki a Szovjetunió mindennél na-  
gyobb példája nyomán a népszah-  
adság, a teremtő béke, a szocializ-  
mus országává teszi a mi drága  
magyar hazánkat.

Tevékenységünket megsokszo-  
rozzuk, hogy méltó legyünk az  
Ön példájára. Minden egyes ember  
még jobban megérti majd: a Szov-  
jetunió mentette meg a magyar  
nép számára az Ön mindannyiunk-  
kének drágább életét. A távolfekvő  
városi lakásokban és a legeludot-  
tabb tanyán is még jobban meg  
fogjuk magyarázni, hogy a szovjet  
hadisereg vére hullatásával hozta el  
számunkra az annyira várt szabadsá-  
got! Sok ezer kilométer távolság-  
ról jöttek, a győzelem óráiban föl-  
dünkön estek el moszkvai, kiev-  
i, kaukázusi és szibériai anyák eped-  
ve hazavárt gyermekei. Azon le-  
szünk, hogy minden magyar szíve  
a hőstől és a szeretettől még  
gyorsabban dobogjon akkor, ami-  
kor Sztálin nagy országára gon-  
dol, az emberszeretet és a hatal-  
mas, megvalósult tervek országára,  
a virágzó, alkotó és meg nem al-  
kuvó béke földjére. Gyermekeinket,  
szüeinke, testvéreinket és ismerő-  
seinket arra neveljük, hogy egyet-  
len pillanatra se feledhessék el: ki-  
nek köszönhetjük, hogy telő áll a

**2 oldal**

1950 december 22.

Ezután Jan Grubeczki miniszter,  
a négyfős tagot számláló Len-  
gyel-Szovjet Baráti Társaság ne-  
vében üdvözölte a Magyar-Szovjet  
Társaság kongresszusát és köszön-  
tötte a magyar és lengyel nép fel-  
szabadulóját a világ békeharcának  
zászlóvivőjét, Sztálin generalisszi-  
muszt, hangsúlyozta, hogy a test-  
véri üdvözlés megvilágulása a  
magyar és lengyel nép barátságá-  
nak, amely ma már nem az urak,  
hanem két testvéri nép barátságát  
jelenti.

— Mind a lengyel, mind a ma-  
gyar nép ma hősséggel, szeretettel  
és hálával áll a Szovjetunió oldalán  
— mondotta beszéde további rész-  
ében és harcol a szovjet nép és  
nagy vezetője, Sztálin elvtárs mellett  
a békeért, az imperialista agresszo-  
rok ellen. Népeink tudják, hogy  
barátságunk a Szovjetunió iránt a  
béke biztosítékát, a háborús gyuj-  
togatók tervének megghiúsítását je-  
lenti.

házon, hogy virág nyílik a ker-  
tünkben, hogy gyermekek kacag-  
nak az ablak alatt, hogy büszkén  
vívhatjuk győzelmes termelési esz-  
táinkat a magyar szénért, a ma-  
gyar acélért a magyar gabonáért  
szabad hazánk soha nem látott  
szépségű és gazdagságú jelenért és  
jövőért, az alkotó békeért. Igér-  
jük Önnek, szeretett Rákosi elvtársunk,  
hogy jól végezzük munkánkat.  
A bölcs Sztálin vezetője  
Szovjetunió ma az a szikla, ame-  
lyen megtörnek az imperialista  
háborús uszítás szennyes hullá-  
mai. Nap, mint nap újabb száz és  
száz ember ismeri meg felvirágo-  
sító szavunk avomán azt a lelke-  
sítő igazságot. Nap, mint nap száz  
és száz újabb békeharcos vonul  
fel soraink között a békearcvonal  
magyar szakaszának védelmére.  
Nem fogjuk kímélni erőnket ennek  
az egész világot megmentő célnak  
az érdekében. Megteszünk min-  
den, ami tőlünk telik, hogy Rákosi  
Mátyás népe még szorosabban  
zárkózzék fel a bölcs Sztálin bé-  
kéért küzdő népe mellé.

A nagy Sztálin zászlaja alatt,  
Rákosi Mátyás vezetésével hálá-  
dunk előre a megbontatlan mag-  
yar-szovjet barátság legyőzhet-  
len fezzével a béketábor le-  
győzhető győzelméért.

Magyar-Szovjet Társaság  
Országos Kongresszusa.

Lelek taps csatlant fel a levél  
szövegének felolvasása után. Min-  
denki felállva ütemes taps kísé-  
rétében élleli a magyar nép szeret-  
ett vezetőjét, Rákosi Mátyást.

## Ünnepélyesen kiosztották a kitüntetések a termelésben kiváló eredményt elért dolgozó parasztoznak

A Népköztársaság Elnöki Taná-  
cása a termelésben kiváló eredmé-  
nyt elért 64 dolgozó parasz-  
tot a Magyar Munkárdemérem-  
mel tüntette ki. A kitüntetéseket  
csütörtök délelőtt Erdei Ferenc  
földművelésügyi miniszter ünne-  
pélyes keretek között adta át.

Erdei Ferenc földművelésügyi  
miniszter üdvözölte a kitüntet-  
teket, hangsúlyozta, hogy az  
eredményeket elsősorban azzal  
érték el, hogy fejlett technikát  
alkalmaztak. A kitüntettek a  
jó eredményeket saját munkájuk-  
on kívül nagymértékben kö-  
szönhetik annak a segítségnek,  
amelyet a dolgozó nép állama  
évről-évre nagyobb mértékben  
biztosít a mezőgazdaság dolgo-  
zóinak.

Ha az egyénileg gazdálkodók  
meggondolják, hogyan fokozhat-  
ják az eredményeket, lehetetlen,  
hogy fel ne ismerjék az egyéni  
kís parcellák keretei között nem  
lehet messzire haladni a termé-

### Az Új Kína tudósítójának beszámolója

## az amerikaiak Phenjanban végrehajtott pusztításairól

Phenjan: Az Új Kína kü-  
löntudósítója jelenti:

A visszavonuló angol és  
amerikai csapatok romba-  
döntötték Phenjan városát.  
Mielőtt kivonultak, csaknem  
az egész várost felgyújtották,  
egyetlen nagyobb házat sem  
hagytak épen. Ennek ellenére  
a hátrahagyott hadianyag  
tekintélyes mennyisége mu-  
tatja, hogy az amerikaiak  
rendezetlenül és zavaros kör-  
mények között vonultak  
vissza.

Az amerikai banditák és a  
Li Szin-Man-csapatok kegyet-

len tömegmészárlásokat ha-  
tottak végre a város megszá-  
lását követően. Több mint 800

ezer koreai hazafit gyilkol-  
tak meg és több mint 150.000  
nőt raboltak el és öltek meg.

### A koreai néphadsereg hadi jelentése

Észak-Korea: A Koreai  
Népi Demokratikus Köztar-  
saság népi hadseregének fő-  
parancsnoksága december hó-  
20-án közölte:

A népi hadsereg egységei

valamennyi arcvonalon foly-  
tatják harcát tevékenységük-  
ket. Konan térségében harc  
folyt az amerikaiak és a dél-  
koreai csapatok maradvá-  
nyainak megsemmisítéséért.

### Japán tiszteket képez ki az USA

Sanfrancisco: 320 japán  
tiszt érkezett az Egyesült  
Államokba, ahol modern  
fegyverek kezelésére képezik

ki őket. A tisztok hazatérésük  
után magas tisztségeket kap-  
nak az Új Japán hadsereg-  
ben.

## Fokozódik a fegyverkezési láz, nő a tömegek elégedetlensége Olaszországban

Róma: Az Olaszország fegyver-  
kezésével kapcsolatos gazdasági  
program kidolgozására alakult  
olasz-amerikai bizottság „memo-  
randumot” készített, amelyet az  
amerikai kormány elé terjesz-  
tek. Félhivatalos lapjelentések  
szerint a memorandumban az  
olasz kormány kötelezte magát,  
hogy a jelenlegi költségvetési  
előirányzat keretein kívül „rend-  
kívüli” többlet 250 milliárd lí-  
rát fordít katonai célokra. Mal-  
vesitli helyettes kincstárügyi mi-  
niszter, aki egyben a vegye-  
bizottság elnöke, sajtónyilatkoza-  
sában beismerte, hogy a „rend-  
kívüli” katonai kiadások eke-  
rülhetetlenül maguk után vonják az  
állami költségvetés deficitjének  
még növekedését.

A fegyverkezési lázzal párhuz-  
amosan nő a tömegek elégedet-  
lensége a kormány munkáselle-  
nes politikája miatt. A kohóipari  
munkások és alkalmazottak szö-  
vegségének titkársága bejelen-  
tette, hogy mivel a munkások  
és a kormány mindaddig semmi-  
féle intézkedést nem tettek a  
tömeges elhocsátások miatt ke-  
letkezett konfliktusok elintézésé-

re, a vasmunkások december  
21-én négyórás tiltakozó sztrájk-  
ot tartanak. A sztrájk az olasz

kohó- és gépípar 80 ezer munká-  
sára és 100 ezer alkalmazottjára  
terjed ki.

### Hadászati jelentőségű új főútvonal építésére készülnek Ausztriában

Bécs: Az osztrák kormány új fő-  
útvonal építésének tervét dolgozza  
ki, amelynek nagy hadászati jelen-  
lősége lesz — jelenli a Tagblatt  
Am Montag.

A lap hangsúlyozza, hogy Ausz-  
tria területét az amerikai imperia-

lizmus a Szovjetunió és a népi de-  
mokráciák elleni háborús terve-  
nek megvalósítására akarja fel-  
használni.

Az új katonai főútvonal a triesti  
amerikai haditámaszponttól a cseh-  
szlovák határig vezet.

### Megalakult az Irószövetség debreceni csoportja

Az országban elsőnek alakult  
meg a Magyar Irók Országos  
Szövetségének debreceni csoport-  
ja, hogy a debreceni írói munka-  
közösség tagjai ezután szervezett  
formában országos keretek kö-  
zött folytathassák működésüket.

A debreceni helyi csoport meg-  
alakulása szerdán délelben fél-  
egykor került sor a Magyar-  
Szovjet Társaság kiselőadóter-  
mében. A budapesti Irószövetség  
részéről megjelent Földvár  
László, Galgóczi Erzsébet és  
László Gyula. A gyűlésen Juhász  
Géza elnököt, Komjáthy István

ismertette a debreceni írók ad-  
digi munkáját, beszélt az „Épi-  
tünk” című folyóiratról, majd  
átadta a szót László Gyulának,  
aki az Irószövetség részéről tá-  
mogatóról és segítségéről bizto-  
sította a debreceni írókat.

A gyűlésen sor került a veze-  
tőség megválasztására is. Elnök  
Juhász Géza lett, titkár Koczogh  
Ákos, gazdasági felelős Kiss Ta-  
más, Fabian Sándort összekötő-  
nek választották meg. Ő tartja a  
kapcsolatot a budapesti irókkal,  
Komjáthy István pedig az „Épi-  
tünk” folyóirat szerkesztését  
végzi.

Este hat órakor a Déri Mű-  
teremben került sor a debreceni  
csoport ünnepélyére. Vajda Már-  
ton, a „Néplap” felelős szerkesz-  
tője tartott előadást Sztálinról és  
az iródalomról. Debreceni költők  
és írók műveiből adtak elő. A  
Megyei Tanács Népi Együttesé-  
nek kórusa dőleket adott elő  
Rubányi Vilmos vezényletével.  
A budapesti írók saját műveik-  
kel szerepeltek. A Csokonai Szín-  
ház részéről Fazekas Zsuzsa mű-  
ködött közre.

### CSEHSZLOVÁK BÉKEVÉDELMI TÖRVÉNY

Prága: A csehszlovák nem-  
zetgyűlés szerdán délutáni  
ülését tárgyalta a békevédelmi  
törvény tervezetét, ame-  
lyet a varsói Békévilágkon-  
gresszus határozatának szel-  
lemében a nemzetgyűlés el-  
nöksége terjesztett elő. A tör-  
vényjavaslat előadója Hodi-  
nova Spurna asszony, a nem-  
zetgyűlés elnöke, a Béke-  
világtagok tagja volt. A  
nemzetgyűlés a pártok kép-  
viselőinek hozzászólása után  
teljes egyhangúsággal, lelkes  
tapsal és éljenzéssel szavaz-  
ta meg a békevédelmi tör-  
vényt.

### Wilhelm Pieck elutazott Varsóból

Varsó: Wilhelm Pieck, a  
Német Demokratikus Köztar-  
saság elnöke mielőtt elhagyta  
a lengyel fővárost, a varsói  
főpályaudvaron tartott bú-  
csúbeszédében köszönetet  
mondott a lengyel kormány-  
nak és népnek azért a meleg  
vendéglátásért, amelyben ré-  
szesítették.

Chełchwiki, lengyel helyet-  
tes miniszterelnök válaszá-  
ban szívélyes szavakkal be-  
szélt arról, hogy a lengyel

nép mély baráti érzelmekkel  
öltötte figyeli a Német De-  
mokratikus Köztársaságna-  
k a demokráciáért folytatott  
harcát.

A búcsúszóvak után Pieck  
elnök Cyrankiewicz minisz-  
terelnök, valamint Mine és  
Zawadzki helyettes minisz-  
terelnök kíséretében a vonat-  
hoz lépett, ahol a lengyel if-  
júság küldöttsége virágot  
nyújtott át az elnöknek.

## Es a válaszom a háborús gyujtogatóknak — mondotta Nagy József 12 holdas dolgozó paraszt, aki 15 mázsa tengerit ajánlott fel

A kukoricabegyűjtési hétüreltel tesznek meg mindent a tengeribegyűjtés sikeréért; követik az élenjáró dolgozó parasztok, tanácstagok jó példáját és készséggel ajánlják fel tengerijüket „C” vélteli jegyre, hogy hitet tegyenek a béke, a munkás-paraszt szövetség, a népi demokrácia mellett.

## Újszellemű tanítás, újszellemű tanulás a debreceni Mezőgazdasági Technikumban

A debreceni Mezőgazdasági Középiskola nem is olyan régen a kulákfiúk, kulákcsemeték kedvenc felkapott iskolája volt, ahol a szellem is maradi nehézkessé volt és a felszabadulás után is lassabb volt a változás. A Mezőgazdasági Technikum már a múlté átalakult Mezőgazdasági Technikummá és ezzel együtt, egyidőben új szellem költözött be az iskola és az iskolával összefüggő internátus falai közé. Újszellemű tanítás és újszellemű tanulás folyik itt.

Közel 300 tanuló jár a Mezőgazdasági Technikumba: a ta-

mulók, az internátus lakói 85 százalékban dolgozó parasztok, termelészövetkezési tagok, ipari munkások gyermekei, akik máhón isszak a tudományt: a tudományssomj hevíti őket...

Átképezték, felrészítették a tanárkart is, nincs már kulák-szellem, nincs tisztartó, számtartó magatartást árasztó oktató. Magasszintű elméleti és gyakorlati oktatás folyik itt: az elméleti oktatás az iskola falai között és az internátusban, a gyakorlati oktatást meg az állami gépállomás tangazdaságában szerzik meg.

### Szórakozva tanulnak...

A Mezőgazdasági Technikumban képezik a jövő felvilágosult, tanult dolgozó parasztjait, a jövő agronomusait, az állami gazdaságok, termelészövetkezési csoportok szakképzett vezetőit, akik majd az iskolában szerzett tudományt az életben a gyakorlatban a dolgozó nép javára, a szebb jövő kialakítására kamatoztatják. Szórakozva tanulnak, játszva tanulnak a tanulók.

A tanárok arra nevelik, arra szoktatják őket, hogy már az órán megtanulják a következő óra tananyagát: egy-egy előmagyarozat, pedagógiai előkészítés után rögtön felelni tudnak a jövő, következő óra tananyagából. Megjavult a tanár és a tanuló egymáshoz való viszonya és megváltozott a tanulóknak a tanulásához való viszonya is. Kedvvel, szívvel tanul minden diák: érzi, a jó tanulás a békét, a jobb jövőt, a magasabb élet-színvonalat jelenti...

### Testi és szellemi gyarapodás

Az internátusban kitűnő az ellátás, az iskolában kiváló az oktatás és így tényleg áll az a bentlakó diák testileg és szelle-

mileg gyarapodott. De nézzük, hogy is folyik egy héten át a tanítás a tanulás, az előkészület az iskolai órákra. Ha valamelyik diák gyengébb, vagy nehezebben tanul, a legjobb tanulópart kapja. És társa segít, nem féltékeny, nem irigy és megjavul diáktársa segítségével a gyengébb is. Az internátusban minden szoba egy sejt, egy munkásegység, amely nem elszigetelten, de önállóan él és egy nagy kollektív egységbe fonódik. Minden napnak van eseménye, érdekessége. Minden hétfőn este újságheszmó van, egy osztály bemutatja az újságok tartalmát. Felháradják a mezőgazdasági szakkökeket éppen úgy, mint a napi

## A szöztvenedék elsősegélynyújtó tanfolyamon 77 debreceni fiatal vizsgázott

Szerdán este ünnepélyes keretek között tartották meg az 150-ik debreceni és hajdú-biharmegyei elsősegélynyújtó tanfolyam záróvizsgáit. A tanfolyamok eddigi átlagos 35-40 hallgatójával szemben ezen a tanfolyamon 77 fiú és leány tette

le a vöröskeresztes vizsgát. A tanfolyamot és a vizsgátatást dr. Törös Béla vezette le dr. Felegyházi Sándor a városi tanács, Márti Mihály budapesti vöröskeresztes kiküldött és a tömegszervezetek képviselőinek jelenlétében. Dr. Törösnek ez volt a tizenötödik tanfolyama.

A vizsgázók fejeletéből, lelkes magyarázataikból kitűnt mennyire tudatában vannak a vöröskeresztes munka jelentőségének, milyen

**örömmel készültek fel arra, hogy segítsenek, ahol szükség van rájuk.**

Ezek a fiatalok 14-18 évesek, valamennyi diák. A szovjet fiatalok példáját tartották szem előtt, amikor erre a vizsgára felkészültek. Az 5 éves terv végére valamennyi iskolából kikerülő fiatal hasonló kiképzésben részesül.

Már az első kérdések és feleletek során fény derült arra, hogy a mai vöröskeresztes munka első-sorban

**a gyárak és a mezőgazdasági üzemek munkájában előforduló üzemi balesetek megelőzésére és a baleseteknél való első segélyadásra vonatkozik.**

Jelentős békeharcot vívtak ezek a fiatalok, amikor erre a vizsgára felkészültek és bizonyos, hogy az életben, munkahelyeiken elsők lesznek, ha valamelyik társukon segíteni kell. A népjóléti minisztériumnak az a törekvése, hogy ezeket az elsősegélynyújtó tanfolyamokat az üzemi munkásság körében is minél szélesebb rétegekre kiterjessze. A tanfolyamon kiképzett dolgozók a balesetbiztosításban és az elsősegélynyújtásban egymás életét védik meg.

Hogy mennyire komolyan veszik ezek a fiatalok munkájukat, mutatja az a feszült figyelem, amellyel vizsgáló társaik szavait kísérik. A sok lamvaspiros leányarc, a fiúk komolyan fénylő szeme éppen egy magas karcsú leányra figyel, aki a szovjet Vöröskereszt munkájáról beszél. 1914-ben 89.000 tagja volt az orosz Vöröskeresztnek. Lenin 1918-ban dekretumot írt alá, amelyben új irányt szabott a vöröskereszt munkájának és

**ma már 15 és félmillió szovjet ember vesz részt a vöröskereszt munkájában.**

Ötszáz ezer vradó van és ismerünk egy olyan munkásnőt, aki eddig 35 kg vért adott társai életének megmentésére. A vöröskeresztesek ott vannak az üzemek dolgozó kö-zött, a kolhozokban és szovhozokban, hogy a segítség mindig kéznél legyen.

Erre kell felkészülniük a mi dolgozóinknak is. Ennek a tanfolyamnak az anyaga a mindennapi életben előforduló baleseteknél való elsősegélynyújtás. Ladányi Katalin például az életjelekről, Lember Piroška a csigolyatorésről, Kovács Márta az agyvérzésről, Fazekas Irbolya a hógutáról, Karabiczai Zsófia a napszúrásról, Bökönyi Katalin az orrvérzésről, Szabó Katalin a cséplőgépnél előállható esélyes balesetekről, Horvát Teri a belső-vérzésről, Szabó Mária a szembe került idegen testek eltávolításáról, Smeck Margit az élesztési eljárásokról, Balogh Ilona a fű léseiről beszélt. Molnár János a csonttörésről, Nemes György a szénmérgezésről, Rác Béla a cian mérgezésről, Váradi Sándor a villámcsapásról, Hajdú József a gégegörcsrel kapcsolatban szükséges elsősegélynyújtási feladatok ismertette.

A vizsgázók az elméleti kérdések mellett gyakorlati bemutatókat is tartottak. A különböző köztözfél módok és élesztési eljárások módszereit mutatták be. Nemcsak az elméleti, hanem a gyakorlati vizsgánál is bebizonyosodott, hogy jó kiképzést kaptak és maguk is alaposan felkészültek tudnivalóikra.

### 15 MÁZSA TENGERIT

ajánlott fel.

— Ez a válaszom a háborús gyujtogatóknak — mondotta — ezzel kívánom szolgálni a békét, a békés építómunkát. Példáját követte Juhász József 4 holdas dolgozó paraszt nagyobb tengeri felajánlással. Jó, eredményes munkát végzett Dienes Imre pocsjai tanácselnök helyettes, akinek felvilágosító, meggyőző munkája, személyes példaadása nyomán erősen fokozódott a tengeribegyűjtés lendülete.

Konyáron Turi Imre dolgozó paraszt 17 mázsa felajánlásával mutatott követendő példát, Hajdú Károly 10 mázsa felajánlása is dicséretes.

Derecskén Móré Sándor dolgozó paraszt 5 mázsa tengerifelajánlással tett hitet a béke harcra megvédése, az öt-éves építő terv mellett.

### A KULÁKOK

ellenes tevékenységet fejtenek ki a kukoricabegyűjtés-szel szemben is, áskálódnak, romboló tevékenységet folytatnak, ugyanakkor megtagadják a tengerifelajánlást és beszozáltatást. Kokadon Hevesi Sándor kulák tagadta meg a begyűjtést, bár nagyobb tengerifelesége volt és nyíltan kimutatta, hogy az imperialisták ügynöke, a békétábor, a demokrácia, a dolgozó nép ellensége. Más helyeken is leplezték a szabotáló, kártevő kulákokat.

A dolgozó kis- és közép-parasztok annál nagyobb len-

### Javuló eredmények a szerződéses termelésnél

Hajdú-Bihar megye dolgozó parasztsága nagy érdeklődést mutat a szerződéses termelés iránt: még mindig sok dolgozó paraszt jelentkezik a földműveszövetkezeteknél, hogy szerződéses termelést kíván kötni. A gyapotra, édes csillegfűrtre, tavaszi búkkönyre az előirányzott területet túljegyezték a dolgozó parasztok, 100 százalékban lekötték a hagymát, salátát is. Cukorrépa és dohányra és főleg rost-kenderre, naprafogóra még köthető szerződés a megye több községében, ahol a hiányos felvilágosító munka nyomán a dolgozó parasztok nem mindegyike szerzett tudomást a szerződéses termelés előnyeiről. Ezekon a helyeken a héten még megköti-

heti a szerződést a dolgozó parasztság tavaszi vetésű növény-félékre.

A községek közül több helyen az előirányzottnál nagyobb területre kötötték meg a termelési szerződést. Így Kabán 124, Tetélen 104 százalékra, Földesen 100 százalékra. A püspökkladányi járás általában jó eredményt ért el a szerződéses termelés frontján.

A derecskei járásban Pocsaj behozta a lemaradást: a szerződés-kötési napon a jó felvilágosító népmunka nyomán 43 százalékról 89 százalékra ugrott fel. Jó az eredmény — közel 100 százalékos — Hajdúbagason, Hajdúszováton.

## Mikus Sándor pályázatát

fogadta el a Sztálin-szobor bizottság

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa által kiküldött Sztálin-szobor bizottság 1950 december 18-án tartott ülésén megállapította, hogy a szűkebb pályázatra meghívott négy művész, névszerint Borsos Miklós, Farkas Aladár, Kisfaludi-Strobl Zsigmond és Mikus Sándor pályaművei komoly fejlődést mutatnak az első pályázat eredményeihez képest.

A bizottság a beküldött művek közül Budapest fővárosában való felállítás céljára Mikus Sándor pályaművét ajánlja azzal, hogy a pályamű építészeti részét építőművész bevonásával át kell tervezni.

Ez a műalkotás bizonyos, elsősorban építészeti változtatás megejtésével a leghiva-

tottabb arra, hogy Sztálint, a Szovjetunió, a békétábor vezetőjét, Magyarország nagy barátját, hazánk fővárosában bronzba öntve ábrázolja.

A bizottság megállapítja, hogy a másik három pályamű is igen nagy mértékben megközelíti a megszabott feladatot és a művészek lelkiismeretes, elmélyülő munkájának elismeréseként javasolja a másik három pályázónak további 3-3000 forinttal való jutalmazását.

A bizottság javasolja továbbá a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának, tegye megfontolás tárgyává a pályadíjnyertes művön kívül a másik három művész pályaművének megfelelő felhasználását is.

## A mezőgazdasági dolgozókat segítő a szovjet tudomány

A mezőgazdasági dokumentációs központ jelfordítja és hozzáférhetővé teszi az élenjáró szovjet mezőgazdasági tudomány eredményeit ismertető cikkeket, tanulmányokat. Az intézet anyagait iránt egyre nagyobb érdeklődést tanúsítanak a mezőgazdasági gyakorlati dolgozói is. A baranyamegyei termelőcsoportok vezetői például azzal a kéréssel fordultak a mezőgazdasági dokumentációs központ-

hoz, hogy küldje el részükre a szovjet szakkikkek fordításairól készült jegyzéket, mert így szükség esetén könnyen megtalálhatják azokat a forrásmunkákat, amelyek nehézségeik megoldásában utat mutatnak. A szegedkörtényi termelőcsoportok kérték, az állattenyésztési kérdésekkel kapcsolatban megjelentsék szovjet szakkikkek fordításait.

3 oldal

1950 december 22.

# MEGINDULT A TÉLI KÖNYVVÁSÁR

Sztálin műveinek negyedik kötete, klasszikusok és szépirodalom várják a könyvet vásárló dolgozókat

"Könyvvel a békéért" — ez a jelszava a téli könyvvásárnak. És hogy ez a jelszó nem üres frázis, bizonyítja a téli könyvvásár gazdagsága. Eszmei és művészi színvonalon remekebbnél remekebb alkotások szolgálják a béke ügyét. Valóban szolgálják, mert ma már a könyvek nem porosodnak éveken át a fényes kirakatlakok mögött, mert a kultúra a dolgozó népe lett és a dolgozók évről-évre nagyobb számban vásárolják a legjobb ideológiát, szakmai és szépirodalmi műveket.

A debreceni Szikra könyvesboltban nagy a sűrűség-forgás. Az egyik elárulónak éppen most csomagolja be Marx—Engels: Művészet és irodalom című munkáját. Egy fiatal munkás, a dolgozók iskolájának hallgatója. Nánási Lajos vette meg.

Egy fiatal egyetemista lány be sem csomagoltatta a könyvet. Azonnal belepapoz. Kalmár Robinsonok igazsága a könyv címe. Egy amerikai kisvárosba vezeti el az olvasót, s bemutatja a mindinkább faszálódó Amerika jellegzetes alakjait.

Virányi Zoltán, a Szikra vezetője kétszázötven beszélt a Téli Könyvvásár könyveiről:

— Gazdag és sokrétű a megjelenés és a december folyamán megjelenő könyvek műfaja, stílusa, iróni, emberi, művészi és politikai mondanivalója, de valamennyi egy és ugyanazt a célt szolgálja: serkent, erősíti és tudatosítja az olvasóban az öt világrészre kiterjedő békéért vívott harcot.

A szakosított kiadók közül a Szikra politikai irodalmat ad az olvasó kezébe. Az elméletet, az ideológia irodalmát: a munkásmozgalmat és a nemzetközi politika kérdéseit ismertető könyveket.

A szépirodalmi kiadók a szovjet szépirodalmat és az orosz klasszikusokat jelentik meg. A Művelt Nép ismeretterjesztő és tudományos könyveket, az Ifjúsági

Könyvkiadó újfajta tanulságos és szórakoztató könyvekkel gazdagítja az ifjúsági könyvespolcot.

Csütörtökön ünnepeltük Sztálin születésnapját. A Szikra erre az alkalomra jelentette meg hatalmas példányszámban Sztálin műveinek negyedik kötetét. A Téli Könyvvásár kiemelkedő eseménye a Rákospéter negyedik kiadása, amellyel ez a nagyszabású dokumentumokgyűjtemény a negyedmillió példányszámhoz.

Az Új Magyar Könyvkiadó új könyvei közül kiemelkedik Csakovszkij: "Nálunk már reggel van" című Sztálin-díjas regénye, amelynek története Dél-Szahalin szigetének játszódik le. Anna Szaksze Sztálin-díjas lett író, aki egyébként az MSZT kongresszus alkalmából Budapesten tartózkodik. "Felfelé" című regényével mutatkozik be a magyar olvasókörökhöz. Viktor Avgyejev: "Nyírák az úton" című Sztálin-díjas elbeszéléssorozata izgalmas történetekben mutatja be a szovjet em-

berek életét. Szadil Sztálin-díjas regénye, a "Vörös kozákok" a Bajkál-túli vidék kozákjainak életét jeleníti meg, a krimi csatáktól a Nagy Októberi Forradalom keresztül a polgárháború befejezéséig.

Az Ifjúsági Könyvkiadó új könyvei közül Ina Kosztvanyinova "A kaszini lány" című naplója emelkedik ki, mely a lenini Komszomol neveltjeit ábrázolja. Az Ifjúsági Könyvkiadó megjelenteti Teknős Péter: "Ezerszínű kincs" és Gergely Márta: "Gyárvaros, előre" című történelmi regényét.

A Művelt Nép a többi között Lészakov: "Románia a szocializmus útján" című könyvét jelentette meg a Magyar-Román Barátsági Hét alkalmából.

A Szépirodalmi Könyvkiadó legjelentősebb újdonsága Gergely Sándor "Falusi jelentés" című műve. A Magyar Klasszikusok sorozat is új könyvekkel gazdagodott, úgyszintén több külföldi klasszikus művét újra megjelentetik.

## A "sáncolás" megmenti a lejtős területeket a csapadék pusztításától

— az öt éves tervben 85.000 holdat sáncolnak

Magyarországon a kapitalista rablógazdálkodás nagy pusztítást vitt végbe az erdőségeken. A leterített erdők helyén lezúduló csapadéktömegek lemosták a humuszban gazdag felső talajréteget s ezért ezeken a területeken a termés egyre csökken.

A talaj lehordása ellen a lejtő irányára merőleges, alacsony kősgátak építésével, az úgynevezett "sáncolás"-sal védekeznek.

A lejtős talajokon okozott pusztítás értéke évenként és holdan-

ként körülbelül kétszáz forint. A nagyüzemi gazdaságokban már megindított "sáncolás" költsége holdanként mintegy 300 forint. A sáncolás azonban hosszú évekre megmenti a talajt az elhordástól és ezzel hatalmas értéket mentünk meg népgazdaságunk számára.

A talajjavító vállalat 1950-ben már tízezer holdon végzett sáncolási munkákat, az öt éves tervben pedig összesen 85.000 holdra terjed ki a sáncolás.

## Kultúrával a békéért

Dolgozó népünk minden-napi munkájában egyre több és jobb termeléssel, ország-építő nagy terveink megvalósításával és politikai öntudatának fokozásával harcol a békéért. De harcol a kultúrával is, azzal, hogy az irodalom útján, a színházakban és a kiállításokon mind szorosabb belső kapcsolatba kerül a formájában nemzeti, tartalmában szocialista kultúrával. A dolgozó magyar nép kulturális forradalma a felszabadulás óta, de különösen az utóbbi két esztendőben győzelemről-győzelemre halad előre s ennek az útnak kiemelkedő állomása a december 21-én kezdődött országos kultúrverseny.

A kultúra ma már nem kevesek kiváltsága hazánkban, hanem az egész népé és mélyen összeforrt a dolgozó tömegek politikai törekvéseivel, elsősorban a békés, biztonságos életünkre törő belső és külső ellenség ellen folytatott küzdelemmel. A téli országos kultúrverseny politikai tartalmát nemcsak az jelzi, hogy minden egyes műsorszám a békeharc tudatosításának és fokozásának szolgálataiban áll, hanem az is, hogy a bemutatók a nemzetközi munkásmozgalmat és a szocializmus építésének kiemelt dátumaihoz kapcsolódnak. December 21-én, Sztálin születésnapján, a dolgozók vezérének nevével indultak versenybe a művészcsoportok ezrei. December 25—26-án a harcos béke ünnepének jegyében érkezik az országos kultúrverseny második állomásához. A következő bemutatósorozat újév napján, öt éves tervünk első év-

fordulójához kapcsolódik, ezzel is kiemelve a kultúra és az építőmunka, a termelés szoros kapcsolatát.

Színjátzó és népi táncsoportjaink már eddig is nagy eredményeket értek el falusi dolgozótársaik szórakoztatása, művészi ízlésük fejlesztése terén. A mostani országos kultúrverseny egyik legfőbb célja a minőségi munka megjavítása s ehhez nyújt nagy segítséget az írók és művészek bekapcsolódása a versenybe. A csoportok műsorainak összeállításában, az előadások betanításában és legfőképpen az elbírálásban vesznek részt a művészeti szövetségek legkiválóbb tagjai s arra is lehetőség nyílik, hogy az egyes csoportok megbízatásokat adjanak íróinknak és zeneszerzőinknek. Ahogy nagy lépésekkel közelítünk hazánkban a tudomány a néphez, úgy most, az országos kultúrverseny során szorosabbra fűződik a hivatásos művészek kapcsolata a kulturális tömegmozgalomhoz.

Tag tere nyílik népünk alkotó kezdeményezésének kulturális kincseink felszínrehozása terén. Falusi dolgozóink ismerik legjobban népünk eredeti költészeti és dallamanyagát, amelyet az elmúlt rendszer a kozmopolita álműveltség hordalékával borított be. A népi demokrácia kultúrpolitikája minden eszközzel támogatja az igazi népi tánc- és dalművészet kibontakozását és továbbfejlesztését. A népi tánc- és énekegyüttesek most végre azt a feladatot töltik be, amelyre hivatottak s amelyet az örökre letűnt népellenes rendszer "kulturpolitikája" céltudatosan mellőzött.

## Féltékenység

Írta: TURI ANDRAS

Erzsi jól emlékszik, mikor kezdődött, mikor ébredt fel benne először ez a szörnyű érzés. Hat hete, hogy egy szerdai napon János később jött haza a szokásosnál. Erzsi tudta, hogy hétfőn és csütörtökön később jön, az egyik délutánon bekebelezte az ülése van, a másikon szemérműve. De a többi napokon eddig mindig úgy toppant haza, hogy Erzsi esodalkozott is: egy perccel se később, egy perccel se korábban fél ónál. Ha megkérdezte Jánost, hogy csinálja, az ember csak nevetett.

— Az az én titkom — mondotta.

És most, hat hete, először történt meg, hogy este nyolc órakor állított be.

— Hol voltál? — kérdezte az asszony s még mindig sápadt volt az idegességtől. Órákon át gyöttrődött egymagában, hol lehet az embere. Talán a villamos ütötte el, vagy autó alá került. S már látta is, hogyan száguld vele a mentőkoszi, hogyan fektetik műtőasztalra az eszméletlen testet.

— Hol voltál?

Az ember vállat vont.

— A gyárban. Dolgom volt.

Ennyit mondott csak. Aztán az ebédjét kérte.

Ő meg figyelte. Néha közel hajolt az arcához, magába

szívta a leheletét. De nem érezte rajta borszagot. Meg is döbbenett volna, hiszen tíz esztendeje, amióta együtt vannak, egyszer sem látta iltalosnak.

De hát mi történhetett? És akkor, egyszerre belevágott a borzasztó sejtés: asszony miatt maradt el.

A szíve szünt megállt egy pillanatra. A fájdalom úgy vágott végig a testén, mint a korbácsütés. Igen, asszonnyal volt, Sejténiie kellett volna már az első percben. Számíthatott volna rá. Piatalabb is nála a férfi s míg ő mindig fáradt, kedvetlen, addig az telye volt élettel, erővel.

Úgy nézte az urát, mintha először látná. Nézte éles, kemény arcát, komoly szemét. Nézte, amint a levest kanallal s amint elgondolkodva, szótlanul bámul maga elé.

Sírás fojtogatta a torkát, aig tudta leküzdeni. Beszélni kellene valamiről, akármiről. De hang nem jött a szájára és így is fekiidtek le később, szótlanul, idegenül.

Aznap éjjel nem aludt semmit. Nyitott szemmel feküdt az ágyban és az ura lélekzését hallgatta. Másnap szürke arccal, karikás szemmel tettve a magános lakásban és egyszer, minden átmenet nélkül leberült a konyhaasztalra sírva.

A későnjárások megismétlődtek. Egyre sűrűbbek lettek, ő meg szenvedett némán, gyöttrődve. Mögse szólt semmit. Pedig sokszor elhatározta, hogy megkérdezi, kitör és kiad magából mindent, aztán mégsem tette meg. Megaláztottnak érezte magát, kifosztottnak s mégis, ha arra gondolt, hogy végleg elveszítetheti az emberét, összeszorította mellét a kín.

Különösen az esték voltak borzalmasak. Egyedülült ült az ablak mellett s bámult ki a sötétbe hajló utcára, hallgatta a beáramló zörejeket, hangokat és marta, tépte a féltékenysége. Úgy érezte, nincs nála szerencsétlenebb a világon. Nem így lenne, ha gyerekként volna. De nem lehetett.

Egy napon már nem bírta tovább. Hét óráig várt, aztán kabátot kapott magára és elment az üzembe.

Az öreg Szili bácsi ült a portán, régi jó ismerőse.

— Az uram... — kezdte és érezte, hogy a hangja elesuklik.

— Fent van a 7-es műhelyben.

— Fent van!...

S már visszafordult volna, de a lába nem engedelmesskedett.

— Meglepetés? — tréfálkozott az öreg portás. — No, menjen csak fel, törjön rá. Nézze meg, mit csinál.

Lassan megindult. A néma folyosók kongva verték vissza lépteit. A 7-es műhely ajtaja előtt megállt s néhány percig szívének vad dobogá-

sát hallgatta. Bentről furesa súrlódás zaja hallatszott, Benyitott.

János a szerelőasztal mellett állt, háttal feléje és dolgozott. Rajta kívül nem volt más a műhelyben.

Csendesen feléje tartott. A férfi nem vette észre, annyira elmerült a munkába. Aztán felemelte egyik kezét, tenyerében csillogó fogaskerekek feküdt. A lámpa felé tartotta, úgy vizsgálta. Egyszerre hirtelen megfordult és szembetalálta magát az asszonnyal.

— Te?! — kérdezte. — Mit csinálsz itt?

Erzsi nem tudott szólni. Csak állt némán, szeméből megindult a könny és végigfolyt az arcán.

— Ejnye, mi történt?

János melléje lépett és átfogta a vállát.

— Miért sírsz?

Babusgatni kezdte, lágyan, vigasztalóan.

— Nézd csak, látod ezt a kerekét? Sokat jelent ám. Még egy pár simítás és reggelre kész az újításom. Hat hete dolgozom rajta.

S hogy az asszony nevetni kezdett, hátralépett.

— Mi bajod van?

— Újítás? — esuklott az asszony. — Hat hete...

És nevetett, fuldokolva, göresösen.

— Óh, én bolond! Milyen bolond voltam!

A férfi átölelte újra s ő a fülébe sügta sírón-nevetve:

— Úgy szeretlek... János, olyan nagyon szeretlek,

Az országos verseny a leg-szélesebbkörű társadalmi kulturális megmozdulás. A falusi versenyek gazdái a helyi tanácsok, s ehhez a szereplők-höz mérten kell résztvenniük a verseny szervezésében és ellenőrzésében. A népművelési bizottságoknak, a tanácsok állandó kulturális bizott-ságainak ugyancsak nagy feladat jut a verseny előkészítésében és lebonyolításában. Felsorakoznak a verseny sikere érdekében a pedagógusok is, akiknek csak a felszabadulás óta nyílt lehetőségük arra, hogy az iskolában és az iskolán kívül valóban neveljék a dolgozó népet s ők maguk a falusi kultúrunka jelentős tényezőjévé váljanak. Feladatukat megkönnyíti, hogy ismerik a falu lakosságát, a falu életét s így gazdag tapasztalataikat, a nép iránti odaadó hűségüket a falu kulturális felemelésének szolgálatába állíthatják.

Az előkészületek, a tömeges nevezések bizonyítják dolgozó földműves népünk rendkívüli érdeklődését a téli országos kultúrverseny iránt. Tudja dolgozó parasztságunk, hogy a téli kevesebb munka idején kultúrájának szélesítésével járulhat hozzá hazánk és a békétábor megerősítéséhez. Az országos kultúrverseny fejlődő népi szocialista kultúránk nagy erőpróbája lesz s falusi dolgozóink ehhez mérten készülnek fel rá.

# HÁZASSÁG HOZOMÁNNYAL

Bemutató a Csokonai Színházban

„Mj életet velünk” — hirdeti a felirat Gyakonov zenés vígjátékának záróképében azon a tűzpiros transzparenson, mely szinte jelképesen átfogja az egész színpadot és szavával, színével tűz lángként ragyog a kolhoz gazdag természeteményét ünneplők feje fölött.

Életet vetnek mind a „Szikra”, mind a „Hajnal” kolhozokban, melyből a dolgozók boldogsága sarjad ki és érelődik dús kalászká. Így van ez a szocializmus országában a nagy Szovjetunióban mindenütt, ott is ahová a darab elvezet bennünket a messzi északra, Komi földön. Itt a tundrák világában játszódik le Gyakonov darabja, amelyet a komi szövetséges szovjet köztársaságban hozták először színrre.

A Szovjetunióban a magánéletet elszakíthatatlan kapcsok fűzik a termelő munkához és a két kolhoz lakodalomra való készülődése is újabb lendületet ad a munkának. Kolhozhozományt akarnak adni a fiataloknak 130, meg 120 pudaal termelnek több gabonát a földükön. Ez lesz a hozomány.

Am nemcsak a hozományon fordul meg a dolgot. Maximnak a fiatal kérőnek is meg kell változnia. Fel kell ismernie az agrotechnika jelentőségét és mire a boldog kézfogó napja elérkezik szovjet módra el kell, hogy rendeződjék mindenkinek a magánélete, magánéletének a munkához való viszonya. A kérdések megnyugtató módon oldódnak meg. Erthető ez, hiszen a szovjet ember sohasincs egyedül problémáinak megoldásában. Minden ember élete munkája közösségi ügy. Mindenki maga mögött érzi a Párt szerető és megértő segítségét.

Szép jelenete a darabnak, midőn az egész kolhoz eréje megfeszítésével erdőt irt, hogy megmentsse Kurocskin helyettes brigádvezető földjét a fagytól. Ott nyomja el őket az áom, kint a földön... És Olga a fiatal brigádvezető hirtelen felriad álmából. Mindenkit felébreszt és a tűz körül tömörülő igazságot kolhozistáknak emondja mit ámodott: Sztálin látogatta meg a kolhoz. És Olga beszámol a Sztálinnal való beszélgetésről: Tarsai szinte maguk is átéltek a találkozó minden pillanatát. De átéltek a nézők is. Sztálin a'akja az áom, a többszöri tolmácsoláson keresztül is él. El, mert minden kérdés és minden tanácsa szorosan és elválaszthatatlanul összefonódik Olga és kolhozának mindennapi munkájával, jelenével és jövőjével.

Nem nagy szavak hangzanak el. Sztálin véleményét mond arról, amit még nem ismer. Sztálin minden érdekli a munka legkisebb részét is, de legjobban az ember. És hiába áom az egész, ékt van a színpadon. Élet, mert a szovjet nép ilyennek ismerte vezérét, ilyennek képzeli tanítóját és tudják, ilyen a valóságban is. Ez a mély és meghitt kapcsolat nép és vezető között, ez a szovjet ember boldogságának egyik legfőbb forrása.

A Csokonai Színház előadásáról szólna eisőnek arról a jeleneiről kellett írunk, amely legjobban magával ragadta a bemutató közönséget is. De ha dicsérni akarunk, nem kell fukarkodnunk a szép jelzőkkel, ha eszünbe jut a harmadik felvonás üdítően friss színpadképe, amely mint a többi díszletek is Ambrózi István tervező és a tehetséges kivitelezők Horn F. Nándor és Bures Jenő munkája. Optimista derű árad arról a képről. Tudjuk, hogy a dekoráció jelentősége a játékkal szemben sohasem léphet előtérbe, mégis itt a díszletek is jelentősek, mely kere-

atet ad a színen uralkodó és szabodon szétáradó derűnek a kolhoz-ünnep színes forgatagának. Ebben a képben egészen a zene utolsó akkordjáig a nagyarányú szép színpadi kollektív produkció tart lenyűgöző hatalmában bennünket. A függöny többszöri összecsapódása, majd magasbalendülése betölti és fokozza ezt a hatást. A népi együttes táncsoportjában nem egy fiatal tehetség hívta magára a figyelmet, Ligeti Mária jó munkát végzett a betanítással. Bár a táncosok is nagyobb precizitásra törekedtek volna s a színpad lendület sem bontja meg a kompozíciót.

Vámos László rendezése az utolsó felvonásban nagyhatású, általánosságban azonban tempótlan (első felvonás első kép) más helyen aprólékosabbá téved (második kép) másutt nem elég gondos, nem elég elmélyült (Olga álmának elmesélése).

Mihályi Lici Vaszilissa kolhoz-előknő szerepében, a néző előtt fejlődő, realista kiemelkedő alakítást nyújt. Zámori valóságos és eleven Avdej apója és Dékány mértékártó Szilantija jó erősségei az előadásnak. Körösztös István meggyőző, Muravjov alapvető bolsevik jellemvonásainak ábrázolásában, Szentesi János ragyogó jellemábrázolással és ebből a jellemből fakadó természetesen humorral formálja meg a jóindulatú, de kissé könnyű gondolkodású Kurocskint. Péter Gizella pajkos, értelmes. Sikerült a szerep szűk határai között, a csodálkozó naiv fiataiságnak sok apró fordulatát is éreztetnie. Farkas Ida Avdej apóvá, való jelentében jó, különben egyszerű és a külsőséges eszközök miatt nem elég mély. Vári Ottília üde és kedves jelenség. Derős és jelkes ez az Olga. A hiba csak akkor mutatkozik, mikor felszines marad ott ahol a darab fordulópontjai hatványozottabban kívánják a szovjet ember jellemvonásainak khangsúlyozását. Érzékösség és mesterkélttség akadályozza meg a jó színpadi játék kibontakozását. Popov szovjet rendező azt kérdzi egy cikkében: Miért találkoznak gyakran színpadainkon érzékössé szereplőkkel? Azért feleli, mert ha kortársaink arcába tekintünk látjuk, hogy mély eszmélet, akarat-erő, értelem és közösségi érzés sugárzik róla. Ezek az alapvető jellemvonások találhatóak meg a szovjet emberben. De meg kell győezni, hogy ezek (Akaraterő, értelem, közösségi érzés) a színpadon nehezen ábrázolhatók. Nincs

olyan technika, amely teljesen és tökéletesen kifejezésre tudná juttatni a színpadon. E jellemvonásokkal az életben is rendelkezni kell. — A színészen is legyenek meg, hiszen kortársunk. A szerepben fellelhető hiányosságok azonban nagyrészt nem a színészt terhelik, hanem elsősorban a helytelen szerep kiosztást.

Zenthe Ferenc sem jelt a ráosztott szerep. (Kurocskina való cseréje mennyivel jobb lett volna.) Károlyi Judit kissé népszínműves, Zelenai József nem találja helyét, Borsos Erzsébet néhány emondott szóval felűnést keltően jó. Szathmáry Endre érdeme Mokrouszov zenéjének könnyed és stílusos hangszerezése, a precíz vezénylés, a zenekar jó munkája. (—s)

December 22., péntek: **Házasság hozományal.** — Puskin bérlet 7 óra.

December 23., szombat: **Házasság hozományal.** — Makarenko-bérlet 7 óra.

December 24., vasárnap: **Nincs előadás.**

December 25., hétfő: **szabad szél.** — Bérletszűnet Du. fél 4 óra.

December 26., kedd: **Amerika hangja.** Bérletszűnet. Du. este 7 óra.

December 27., szerda: **Házasság hozományal.** — Bérletszűnet. Este 7 óra.

December 28., csütörtök: **Házasság hozományal.** — Ady-bérlet 7 óra.

December 29., péntek: **Házasság hozományal.** — Puskin bérlet 7 óra.

December 30., szombat: **Házasság hozományal.** — Makarenko-bérlet 7 óra.

December 31., vasárnap: **Nincs előadás.**

December 32., hétfő: **szabad szél.** — Bérletszűnet Du. fél 4 óra.

December 33., kedd: **Amerika hangja.** Bérletszűnet. Du. este 7 óra.

December 34., szerda: **Házasság hozományal.** — Bérletszűnet. Este 7 óra.

December 35., csütörtök: **Házasság hozományal.** — Ady-bérlet 7 óra.

December 36., péntek: **Házasság hozományal.** — Puskin bérlet 7 óra.

December 37., szombat: **Házasság hozományal.** — Makarenko-bérlet 7 óra.

December 38., vasárnap: **Nincs előadás.**

December 39., hétfő: **szabad szél.** — Bérletszűnet Du. fél 4 óra.

December 40., kedd: **Amerika hangja.** Bérletszűnet. Du. este 7 óra.

December 41., szerda: **Házasság hozományal.** — Bérletszűnet. Este 7 óra.

December 42., csütörtök: **Házasság hozományal.** — Ady-bérlet 7 óra.

December 43., péntek: **Házasság hozományal.** — Puskin bérlet 7 óra.

December 44., szombat: **Házasság hozományal.** — Makarenko-bérlet 7 óra.

December 45., vasárnap: **Nincs előadás.**

December 46., hétfő: **szabad szél.** — Bérletszűnet Du. fél 4 óra.

December 47., kedd: **Amerika hangja.** Bérletszűnet. Du. este 7 óra.

December 48., szerda: **Házasság hozományal.** — Bérletszűnet. Este 7 óra.

# Hírek

## A Dunántúli hóakaró borítja

Az Alpok és a Szovjetunió egyes vidékeire beékelődött meleg levegő hatására Németországban és Lengyelországban, valamint a Kárpátok környékén hávazik. A Szovjetunió északi vidékeire az Antarkticeán felől előretörő meleg léghullámok behatoltak és éreztek hatástukat, enyhült a nagy hideg.

Hazánkban szerdán is többfelé havazott. Tiszafüredről 5, Hajdúdorogról és Püspökladányból 4 mm csapadék hullását jelentették. A Dunántúli összefüggő hótakaró borítja. Csak az ország északkeleti felében vannak olyan területek, ahol nincs hó. Dunántúlon 10—20, sőt egyes helyeken még 20 cm-nél is nagyobb a hóréteg vastagsága. A nagy havazás miatt sok helyütt hótorlaszok keletkeztek és gátolják úgy a vasúti, mint a közúti forgalmat. Szerdán a Dunántúlon sehol sem emelkedett fagypontra a hőmérséklet. A keleti megyékben ezzel szemben olvadás volt. Debrecenben is aránylag enyhé volt az idő és a kedden lehullott hó elolvadt. Éjszaka országsszerte —1—3 fok volt. Szombatkor —7, Szombathelyről pedig —11 fokot jelentettek.

Várható időjárás: Felhős idő, többfelé havazás, havaseső, mérsékelt északi, északkeleti szél, a hőmérséklet nem változik lényegesen. Várható hőmérsékleti értékek: nyugaton reggel —5—10 délután 0—5 fok, keleten (egy Debrecenben is) reggel —5—0, délután —2, plusz 3 fok között.

ROSSUTH-RÁDIO 5.45: Női szemmel. 6.10: Dalok a világ fölött. 6.20: Szovjet zene. 7: Hangszerek. 7.15: Reggeli muzsika. Utána: naptár. 8: Tárzene 11.30: Partizánok élen. 12.15: A Honvéd Központi Zenekar játszik. 13: Operatársulatok. 14.10: Uttörőhíradó. 14.25: A Harmónia Hangverseny Zenekar játszik. 15.30: Lőrincz Edit brácsázik. 15.55: Hangszerek. 16.20: Iskolások rádiója. 17.10: Dolgozóknak zenéje. 17.45: A Természettudományi Társulat előadásorozata. 18: Alapfokú politikai iskola. 19.30: Román muzsika. 20.20: Tíz perc sport. 20.25: Táncczene. 21: Rádiózenekar játszik. 22.20: Szovjet szórakoztató muzsika. 22.30: Szórakoztató zene.

PÉTEFI-RÁDIO 5.45: A Moszkvai Rádió műsorából. 6.05: Uzenai lapok szemléje. 6.15: Cigányzene. 6.45: Jó reggelt gyerekek! 7: Vidám reggeli zene. 7.15: Állami vállalatok hírei. 7.35: Tíz perc tudomány. 7.45: Részletek mai operettekéből. 8: Magyar művészek — szovjet művek. 9: Operatársulatok. 9.40: Vidám népi hangszerszólók. 10.10: Eneklő vidék. 10.40: Reményi Vera zongorázik. 11: Gyermekrádió. 11.30: Dalok. 15: Iskolások rádiója. 15.40: Uttörőszínház Zenekara játszik. 15.40: Táncczene. 17: Szív küldi szívnek szívesen. 17.30: Falu-rádió. 17.45: Hangszerek. 18: Gardis. 18.15: Enekkar. 19: Hangszerek. 19.35: Egy falu — egy nő. 20: Eszmélet. József Attila verse. 20.30: Aktuális kérdések. 20.45: Hangszerek. 21.30: Hangszerek. 22.15: Szórakoztató zene.

— **Kilüntetés.** A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a belügyminiszternek a minisztertanács elnöke útján tett előterjesztésére kiváló és eredményes munkája elismerésül Tóth Vince debreceni rendőrszázadosnak a Magyar Népköztársasági Érdemérem ezüst fokozatát adományozta.

— **A trafikok vasárnap reggel 10 órától este 6 óráig nyitva tartanak.**

— **A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint az ipari és kereskedelmi képesítő, átképző és továbbképző tanfolyam elvégzéséről kiállított bizonyítvány illetéke 3 forint s azt illetékbellyel kell leróni. Ez illetéken kívül más díjat szedni nem szabad a bizonyítvány kiállításával kapcsolatban.**

**Mindig eredményes a »DEBRECEN« apróhirdetése!**

— **A közületi gépjárművek január 1-től kezdődően mentesek a gépjárműadó alól — így döntött legutóbb a minisztertanács. A közületi gépjárművekhez tartoznak az állami (megyei, járási, városi, községi) költségvetés terhére üzembentartott gépjárművek.**

## Kultúrtermet avatott az Állami Áruház

Az Állami Áruház dolgozói esütörtökön este avatták fel a Bajcsy-Zsilinszky-utcában lévő kultúrtermet. A kultúrterem felavatása alkalmából az áruház dolgozói lelkesen ünnepelték a nagy Sztálin 71. születésnapját.

## AUSZTRÁLIA NÉMET ÉS MAGYAR FASIZTÁKAT IMPORTÁL

**New-York:** Az ausztráliai kormány által nemrégiben engedett emigránsok között nagy számban szerepelnek magyar fasizta tiszték és a náci hadsereg volt tagjai.

Az ausztráliai kormánynak nemcsak az a célja, hogy ezek a reakciós emigránsok az ausztráliai kormány hadseregének szoldos csapatát alkossák, hanem az is, hogy ezzel fenyegetővé tegye az ausztráliai munkások helyzetét.

## FELHÍVÁS!

**A Városi Tanács Kereskedelmi Osztálya felhívja a dolgozók figyelmét, hogy akiknek a Kereskedelmi Osztálytól kapott utalvány van birtokukban, azokat a mai napon az Élelmiszerkiskereskedelmi NV fiókjában feltétlenül váltsák be, mert a holnapi nap folyamán az élelmiszerkiskereskedelmi NV fiókok az utalványokat nem fogják beváltani.**

— **Az igazságügyminiszter az országos jellegű letartóztató intézetek, a megyei bírósági fogházak, illetőleg a járásbírósági fogházak elnevezését 1951 január 1-ével országos, megyei bírósági, illetőleg járásbírósági börtönre a nem országos jellegű olyan letartóztató intézetek elnevezését pedig, amelyek nem működnek egy meghatározott bíróság mellett, bírósági börtönre változtatja rendelet útján.**

— **Trafikus szrencselenség áldozata lett Bernáth Béla, az Élelmiszerkiskereskedelmi AV ellenőrzési csoportjának osztályvezetője. Szélgáti úton a Ha-van-utcán haladt, amikor egy arra jövő autótól, az úton haladó kétlovas szekér lovai megbokrosodtak és halálra gázolták.**

— **Öngyilkosságot követett el Zombor Lajos debreceni MÁV intéző. Wesselényi utca 21. szám alatti lakos, lakásán kinyitotta a gázcsapot és megmérgezte magát. Holnap találták rá. Tetelének oka idegösszeomlás.**

— **Mikepércsen a dolgozó parasztlétes gyűlést tartottak és megalakították a Magyar-Szovjet Társaság Mikepércsi szervezetét. Az MSZT tagok sorába sok dolgozó kis- és közép-paraszt lépett be. Az új szervezet tükénny munkába fogott a szovjet-magyar barátság további ápolására és kimélyítésére.**

— **Ujlettán ismét a'akui termelőszövetkezeti csoport. A termelőszövetkezeti csoportokba való belépés egyre jobban megmozgatja a dolgozó kis- és közép-parasztokat: az évvégi zárszámadások ismeretése, az elért eredmények, a láítottak és tapasztaltak mind több dolgozó parasztot győznek meg a közös, szövetkezeti társas gazdálkodás előnyéről az egyéni gazdálkodással szemben. Most Ujlettán indult meg kezdeményezés termelőszövetkezeti csoport megalakítására. Eddig 52 tag jelentkezett, a megalakulást a napokban mondják ki.**

— **A volt Világiási Vállalat (AVESZ és ERÓMÜ) nyugdíjasok 1951 év január havi nyugdíjukat a gyárban december 22-én megkapják. Dében jelentkezzenek Mikepércsi út 1. Személyzeti osztály. Elnökség.**

## Számok

### Debrecen életéről

Egy év alatt 5.8 millió forintba kerül a debreceni általános iskolák fenntartása. A városi tanács jóváhagyta új költségvetés ennyit fordít iskoláinkra. A műveltségügyi építómunkára kész íjjáságunkért semmilyen áldozat nem sok. A debreceni gimnáziumok fenntartásához szükséges 4.3 millió forintot is ezért szavazta meg öccmmel a városi tanács. Hogy a diáklétszám minden tagja, még a szegényebbje is, rendes körülmények között végezhesse tanulmányait, 3.6 millió forintot fordít a tanács a debreceni diáklétszám növelésére.

**Dolgozó anyák és gyermekeik öröme a napközi otthon. Amíg anya a gyárban, vagy a földön dolgozik, gyermekét biztonságban tudja, hiszen a napközi otthonban szakképzett, gyermekszereplő gondozónők ügyelnek fel a gyerekekre, játék közben nevelik, jó ellátásban részesítik. A debreceni napközi otthonok fenntartásán a városi tanács 1951-es költségvetése 438.000 forinttal biztosít. Az árvagyermekre is gondolt a tanács: a gyermekotthonok 362.000 forintos keretben folytatják működésüket.**

Utcák és köztérek locsolására, közkútak fűtésére és fenntartására, a nyilvános illemhelyek kezelésére a város 1.4 millió forintot fordít egy esztendő alatt.

## A VIDÉK

legizgalmasabb bajnoki döntőire tippelhet az eheti

Tató-szelvényen

Tippeljen nyerhet!

5 olda

1950 december 22.

# A DEBRECZEN SPORTJA

## Befejezéshez közeledik az ifjúsági csapatok tornász csapatmérkőzése

A Debreczenben folyó ifjúsági tornászcsapatok körmérkőzése a héten befejeződik. Az elmúlt napokban több mérkőzés rendeztek, amelyen az alábbi eredmények voltak:

A tornászcsapatok mérkőzése során a Dózsa gimnázium együttese (Oláh J., Bekési E., Tamási, Kovács, Székely) 109,1 ponttal győzött a Csokonai gimnázium (Bágy Erzsébet, Berez, Csécsán, Fejér, Gábor) csapata ellen, mely együttese 106,5 ponttal ért el. A Békéscsabai Leányos-pata 198,5103,8 ponttal győzte le a Köznevelési gimnázium együttesét.

A fúcsapatok találkozója során a Csokonai gimnázium (Kincses, Romhányi, Bökönyi, Fogarassy, Hu. nyadvári) összehállítási együttese 101,199,3 ponttal győzött a Gépipari gimnázium együttese ellen (a csapat tagjai: Kristóffy, Kovács, Duda, Tóth, Szentes).

Ma, pénteken délután 3 órai kezdettel a Csokonai gimnázium tornatermében a fúcsapatok döntőmérkő-

zésére, a Perzsa Mihály gimnázium—Csokonai gimnázium találkozója kerül sor. A győztes lesz a fúcsapatok bajnoka. A leányoknál a bajnokságot a D. Lokomotív nyerte meg.

### MA BEMUTATJÁK AZ ALAPFOKÚ TORNA CSB ANYACÁT DEBRECZENEN

Ma, pénteken este 6 órai kezdettel a Magyar-Szovjet Társaság nagyteremében a D. Postás tornász mnta, csapata bemutatja a tornász alapfokú bajnokság anyagát. A minifutball után a Postás előadások tartanak néhány szíves bemutató. A sportmúzeum után Kerek Gyula a megyei tanács sportosztályának vezetője az üzemi sportfeladatok részére kívánja, hogy melyik üzemi mikor és hol kezdheti meg edzéseit a tornász CSB-re.

A D. Dózsa ifjúsági ökölvívó közül Horváth Márton, Kocsis és Szabó be-kerütek Budafok város ifjúsági ökölvívó bajnokságának döntőjébe. A nagy számú indulók — 250! — miatt a döntőt nem tudták lebonyolítani és azt január végén rendezik meg.

Labdárugó játékvetési tanfolyam indul január 4-én Debreczenben. A tanfolyamra még lehet jelentkezni a Rákóczi utca 30. szám alatti hivatalos helyiségben.

A D. Dózsa ökölvívó csapata holnap este a Honvéd ellen mérkőzést játszik. A vezetőedző felkéri az alábbi versenyzőket, hogy szombaton felkészüljenek a Nagybajnokság döntőjének megvitésére: Horváth, Kocsis, Szabó, Kocsis, Papp, Maros, B. József, Salgó, Elek, Horváth és Péter. Felkészülésüket ma az edző helyén.

Az NB I-ben a gólyabajnokság a vasárnap Textiles—Honvéd mérkőzéséig elhalasztották. A mérkőzés helyétől távolították el, mert Kocsis a Textiles védőmeiket sok dolgot kezdett, mert Puskás és Kocsis minden bizonytalanságban versenyt vív majd ezen a bajnokságot is eldöntő mérkőzés.

Sarutudvariban Kéry Károly útforrasztásvetítő egy hónappal elvált sportszakosztályt szervezett az NB I-ben Szerdán a kis uttorok egy hónapja munkájuk eredményeit sportmunkatörvényben mutatták be. A sportbemutató részvétel közönségszereplés és műsorral. A színdarabok mellett a MOKÉP dolgozója a színdarabok mellett felszerecsent, újrakészítésként és talajtisztaságot a megyei sport-hivatal ajánlotta a sportközvetítésnek.

Karácsonykor Budapestén szabványos labdarúgó tornát rendeznek.

A labdarúgó játékvetési tanfolyam biztosítása érdekében az MLSZ elnöke, de, hogy azok az egyesületek, amelyek egy vagy két csapatot vezetnek a bajnoki küzdelmekben, legalább egy, amelyek három vagy több csapatot szándékoznak indítani, legalább két játékvetési tanfolyamot kell bejelenteni. A tavaszi bajnokság való nevezéseket csak abban az esetben lehetnek el, ha az egyesületek megadják a résztvevőket annak a követeleményeknek.

Budapesti férfi egyéni asztalitenisz bajnokságban érdekelt hármas holtverseny alakult ki. Közülük Sida, és Sida egyformán 1-1 győzelmet szereztek a döntőben, a végleges sorrendet a jobb játékművelés döntötte el. Ezek szerint: 1. Kőzsi, 2. Sida, 3. Sida.

A szovjet jégkorongbajnokság során a három d. k. fordulójában az a. a. a. eredmények voltak. Szovjetország csapata: CDKA—Leningrádi Dinamo 11:3, VVSz—Sverdlovskai Dinamo 9:2, Tallini Dinamo—Cs. Dreznyinye 4:2. Kivánci Szovjetov—Leningrádi Tisztek Háza 8:1, Moszkvai Szpartak—Minszki Szpartak 9:0.

### A RÓPLABDA BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

Férfi	
III. osztály:	
1. Lombik	5 15: 5 5
2. DISZ FSE I.	5 14: 4 4
3. D. Meteor	5 11: 8 3
4. D. Lokomotív	5 7:10 2
5. Városi Korház	5 5:12 1
6. Dózsa I.	5 2:15 —
IV. A. osztály:	
1. KASE I.	5 12: 3 4
2. D. Dózsa II.	5 9: 7 3
3. Nemzeti Bank	5 8: 9 2
4. EDOSZ I.	5 6: 9 2
5. DISZ FSE II.	5 7:11 2
6. Meteor OTI	5 0:15 —
IV. B. osztály:	
1. EDOSZ II.	5 15: 0 5
2. KASE II.	5 12: 3 4
3. DISZ FSE III.	5 9: 6 3
4. Textilgyár	5 7:11 2
5. Füzep	5 3:12 1
6. MAV Forgalmi	5 3:15 —
III. osztály:	
1. DISZ FSE I.	5 15: 4 5
2. KASE I.	5 14: 4 4
3. Textilgyár	5 9: 6 3
4. EDSE	5 8:11 2
5. D. Lokomotív	5 3:12 1
6. Lombik	5 3:15 —
IV. osztály:	
1. Dózsa	5 12: 3 4
2. Dócs	5 13: 5 4
3. Kőgazd I.	5 9: 9 3
4. DISZ FSE II.	5 9:10 2
5. Ipári	5 8:10 2
6. Meteor OTI	5 1:15 —



A csütörtöki piacot már az ünnep előtti forgalom jellemezte. Igen jelentős volt a felhozatal és igen nagy a vásárlási kedv is. Az ünnep előtti piac minden igényt kielégített.

A gyümölcspiacon az alma, szőlő, dió, aszaltszilva iránt volt a legnagyobb az érdeklődés. A vásárlók a szokásos egy-két kilos tételek helyett, nagyobb mennyiségben is vásároltak. A gyümölcspiacon azonban minden igényt kielégített.

A baromfi piacon igen sok volt a csirke, tyúk, hizott kacska, liba és pulyka. Nagy tételekben volt tojás is. A vásárlók különösen a hizott baromfi után érdeklődtek.

A zöldséggiacon hatalmas forgalmat bonyolított le. Bő választék állt rendelkezésre valamennyi idényekkel, de olyan különlegességekkel, mint a friss fészalata és hópaprotek is nagyobb tételekben.

A szombati piacra még nagyobb felhozatal várható.

Fontosabb árak: Alma 3,50—7, szőlő 4—8, héjjasdió 7,50—8, dióból 28 forint kilogrammonként. Hizott kacska 10—11, liba 8—9, pulyka 5,50—6, csirke 9—11 forint kilogrammonként, a tojás darabja 1,30—1,50.

Káposzta 1,50—1,80, kelkáposzta 1,30—1,60, savanyított káposzta 2,50, leveleszöldség 1, kalarabé darabonként 0,40—0,60.

## Szerdán tárgyal utoljára a debreceni Felsőbíróóság

Az igazságügy demokratikus átszervezése kapcsán december 31-ével megszűnik a debreceni Felsőbíróóság, régi nevén Itélőtábla és vele együtt a Főállamügyészség. Az igazságügyi reform során a dolgozó nép érdekében egyszerűsítették a jogszolgáltatást és a nehézkés, lassú három fórumú fellebbezés lecsökken, egy fellebbezési fórum lesz.

A jövőben az ügyek legnagyobb részét a járásbíróóság tárgyalja, a járásbíróóság ítélet ellen a megyei bírósághoz (a régi törvényszék) lehet fellebbezni, amely jogerősen dönt. A megyei bíróság első fokozat csak nagyjelentőségű ügyekkel foglalkozik ez ellen a Legfelsőbb Bírósághoz, a régi Kúriához lehet perorvoslattal éni, fellebbezni. Megszűnik a középső igazságügyi szerv, a régi Itélőtábla, Felsőbíróóság, amely csak elnyújtotta az ügyek tárolását.

A megszüntet kimondó törvény alapján a debreceni Felsőbíróóság szerdán, december 20-án tárgyal utoljára ügy bűntető, mint polgári peres ügyben és ezzel a Felsőbíróóság befejezte működését. 1890-ben állították fel az Itélőtáblát Debreczenben a város által adományozott területen a Szechenyi-utcán, ott épült az igazságügyi

palota, ahol a régi rend urai baskodtak, egy szűk réteg, az úriosztály elnyomó és kizsákmányoló érdekeit szolgálva, 1949-ben, a demokratikus átszervezés első eredményei után kapta az Itélőtábla a Felsőbíróóság elnevezést.

A Felsőbíróóság épületében most megindult a költözés, átalakító munka. A Felsőbíróóság épületébe költözik a megyei bíróság, a régi törvényszék, az államügyészség, míg az így megürült Mönus létesítmény épületébe a járásbíróóság költözik. A Felsőbíróóság épületébe költözik a most szervezett igazságügyi gazdasági hivatal is, amely az angyai ügyekkel foglalkozik. A volt felsőbíróósági bírák további elhelyezéséről, új munkahelyük kijelöléséről, a személyi kérdésekről rendezéséről a héten történik döntés.

### ÁTLAGFIZETÉS: 642 FORINT

A debreceni városi tanácsnak dolgozóit, beleértve 987 oktatóit és 130 kórházi alkalmazottat is, egy év alatt 13,6 millió forint fizetést kapnak. Az átlagos havi fizetés 642 forint.

## Tömegszervezeti naptár

KIOSZ hírek. — Szikvizes, kelmefelt, műszerez szakosztály ma 6 órakor addó-összei ügyben ülést tart Nyom-100 u. 9. — Káposzta fenykészes szakosztály ma 6 órakor addó-összei ügyben Bajcsy-Zsuzsánszky u. 6. sz. alatt ülést tart.

## Anyakönyvi hírek

Születések. Halász István Sándor, nyi u. 31. István, dr. Káza János István u. 1. János, Kordy Lejos Erős u. 12. Antal, Simos Jenő Nagy-mező 71—73. Éva, Katafi, Orban Mihály Kőcséri u. 21. Ceaba.

Házasságok. Csévari Sándor egy. tv. Károly u. 1. és Kovács Erzsébet Károly u. 1. Ujhelyi Gyula MAV ny. Rákóczi u. 20. és Szendrői György Bal-mazváros, Fecskés István malom m. Pécs u. 24. és Kovács Julianna Szapancs u. 21. Tar Leóvil villanyzere, 10 Honvéd u. 44. és Szabó Eszter Pesti u. 67. Papp István im. Kádár-dió 17. és Tóth Margit Kádár-dió 33. Kiss István Bellegő 241. és G. mori Erzsébet Bellegő 283. Kozma István teglyári m. Pécs u. 15. és Debreceni Hona Kunhalom u. 7. Faragó Sándor im. Halap 75. és Zagyva Erzsébet Fecskés 56. Belányi Sándor Kados u. 8. és Munkácsi Julianna Mikló u. 5. Bun Bőfőlt Halap 67. és Nagy Mária Halap 151.

Hatalozások Zombor Lajos MAV Int. 37. évek Wesselenyi u. 2. Bernáth Béla osztályvezető 42. évek Rákóczi u. 29. sz.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szerencsétlő édes anyánk

**Kiss P. Károlyné**  
HETÉNY IDA

57 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Köztemető II. A. nyitányteremében. Gyászajánlás: bármilyen összegű részletek Grand J. szelle. részére, a szertartás gondját és kiterjedt rokonságát.

Lakás: Csokonai u. 18.

**Bernáth Béla**  
a debreceni Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat elnörszési csoportjának vezetője

folyó hó 20-án tragikus körülmények között elhunyt. Temetése folyó hó 23-án délután fél háromkor lesz a Köztemető ravatalozójából.

**A vállalat dolgozói.**

Hétköznappal is un'opnzpot varazsol a magyar eszlád hetilapja

**MAGYAR Vasárnap**

Megjelenik csütörtökön  
Ára: 1 forint

**HÁZASSÁG LEVELEZÉS (1)**

NEGYVENES, információképes férfi, csinos, himn. dobn művet bölgy ismeretével keresi házasság céljából. Jellege: „Diskréció”, 1—601

**BUTOR, SZÖNYEG (5)**

KETTŐ szent, ebédősekek henteser. olesón eladó, Péterfia u. 26  
12. 24. — 5—599



## TAJÉKOZTATÓ

**Textiles—Honvéd** Az utolsó fordulóban mindkét csapat jó formában játszott. Az eredményesebb és társor a Honvéd győzelmébe vezet, de Textiles győzelmébe sem lenne meglepetés. Tipp: 2, x.

**Bányász vál.—EDOSZ vál.** Papiron a bányászválogatott jóval erősebbnek látszik. Bányászgyőzelem valószínű. Tipp: 1, x.

**Textiles vál.—Vasas vál.** A Vasas válogatott tagjai példányszerűen valamivel jobbnak látszanak, a mérkőzés megcsinálta. Tipp: 2, 1.

**D. Honvéd—EDOSZ-Hűsös.** Tudás, ban alizáló van különbség a két együttes között a pillanatnyi jobb forma dönthet. Tipp: 1, 2.

**Kiskunf. SzTK—Győri SZMTE.** Mind két csapatban a közvetlen védelem látszik a legjobbnak. Bármelyik eredmény lehetséges. Tipp: x, 2.

**Totkölés EDOSZ—Autótaxi.** A totköléses csapatokra legutóbbi eredményesebbek bizonyult. Teljesen nyitni várható. Tipp: 1, 2.

**Miskolci Honvéd—Pécsányi Telepi Tarna.** A két védelem közül a miskolci forma, a miskolci támadásor sokkal gökösöbb. Tipp: 1, x.

**Rp. Növényolaj—Siófoki Építők.** A siófoki csapatban a védelem jó, a Növényolajban a csatározás, amely azonban legutóbb gyengékedett. Tipp: 2, x.

**Székesfehérvári Lok.—M. Textil.** A Lokomotív hátszállal erősebb, elősorban jobb közvetlen védelem révén. Tipp: 1, x.

**Csepeli Vasas—Vörös Meteor.** Az előfordulóban a Cs. Vasas mutatott jobb formát, de egyelőre megnövekedtek a bajnokság megnyerésére. Tipp: 1, 1.

**Csepeli Vasas—Postás. (női kézilabda):** Tudásban közel egyenlő a két csapat, jelenleg a Postás valamivel jobb formában van. Tipp: 2, 1.

**Canzvil Vasas—Meteor Mallerd.** A Meteor Mallerd minien részében jobb, erősebb, de meglepetésre számítani lehet. Tipp: 2, x.

**Pótmérkőzések**  
Vasas—Elektromos x, 1.  
Vasas—Csepeli Vasas (róplabda), 1, 2.  
Dózsa—Meteor Közért, 2, x  
Postás—Miskolc (női róplabda), 1, 1

**Tetles—Honvéd**

**Bányász vál.—EDOSZ vál.**

**Textiles vál.—Vasas vál.**

**D. Honvéd—EDOSZ-Hűsös**

**KSZTK—Győri SZMTE**

**Tótkölés—Autótaxi**

**M. Honvéd—Pécsányi Tarna.**

**Rp. Növényolaj—Siófoki Építők.**

**Szfv. Lok.—M. Textil**

**Cs. Vasas—V. Meteor**

**Cs. Vasas—Postás**

**Canzvil.—MALLERO**

**Pótmérkőzések:**

**Vasas—Elektromos**

**Vasas—Cs. Vasas**

**Dózsa—Meteor Közért**

**Postás—Miskolc**

**LAKÁS, LAKÁSCSERE (15)**

KÖZPONTI egyzobás komfortos lakásomat budapesti elcserelem. Cím kiadóban  
12. 24 — 75—597

**VEGYES, ADÁS-VÉTEL (14)**

1001 éjszaka hat kététe eredeti fordításban eladó, Kút u. 50. 14—602

**RÁDIÓ, HAGSZER (4)**

VARAZSSZEMES világegyo rádió eladó, Apafi u. 18. III. ajtó. 4—591

**A DEBRECZEN apróhirdetése EREDMÉNYES!**

**GÉP, MŰSZER (11)**

MEGVEÉLTRE keresek 150 cm-ig vasestergapatot. Hajdúbözörmény Baltazár u. 13. 11—596

**DERUS HÉTVECE**  
10sz. na elolvassa a

**Szabad Száj**  
legújabb számát.  
Minden szombaton! Szabad Száj  
Ára: 1 forint

**ÜZLETIAJÁNLAT (13)**

HARAB, Philips, Schlick, Remington Sunbeam és minden más márkájú villanyborotva, Allegro, Siemens, Swing Brelco stb. pengelőző készülék, valamint Autó-Symphonok speciális szakaslete Liszka, Budapest, So. mogyi Béla út 16. Eladón kívül eserülünk le.  
13—603

**KISZAZDA PART TISZANTULI NAPILAPJA**

Felolós szerkesztő és kiadó  
**KONCZ ANTAL**

**CSEKKSZAM: 61 006**

**Szabadság Lapnyomda**  
Debrecen, Bajcsy Zs. u. 1.